

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 8/2025-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. BR-3C/10/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 15. júla 2024 a doplnenou podaním z 30. augusta 2024, zo 7. októbra 2024 a 7. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. BR-3C/10/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“), pôvodne vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 3C/10/2019. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, priznal jej finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, doplnení a vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (uznesenie č. k. II. ÚS 249/2024-26 zo 14. mája 2024 a uznesenie č. k. IV. ÚS 531/2024-21 z 22. októbra 2024) vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 22. októbra 2018 podanou 17. mája 2019 Okresnému súdu Brezno domáhala ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy. Okresný súd Brezno rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 3C/10/2019-463 zo 14. decembra 2021, ktorým uložil žalovanému povinnosť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaslať sťažovateľke písomné

ospravedlnenie v presne uvedenom znení (I. výrok) a zaplatiť sťažovateľke náhradu nemajetkovej ujmy 15 000 eur (II. výrok). V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol (III. výrok) a rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (IV. výrok).

3. Sťažovateľka podala 14. marca 2022 proti III. a IV. výroku prvoinštančného rozsudku odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 17Co/74/2022-634 zo 16. augusta 2023 predmetný rozsudok v oboch napadnutých výrokoch potvrdil a zároveň rozhodol, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

4. Sťažovateľka podala 6. októbra 2023 proti odvolaciemu rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. septembra 2023, dovolanie.

5. Okresný súd uznesením č. k. BR-3C/10/2019-670 z 11. októbra 2023 rozhodol, že sťažovateľka je povinná nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 370,51 eur spočívajúce v trovách právneho zastúpenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet právneho zástupcu žalovaného. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podala 6. novembra 2023 sťažnosť.

6. Okresný súd 19. októbra 2023 vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie. Sťažovateľka podala 27. októbra 2023 návrh na oslobodenie od súdneho poplatku. Okresný súd v októbri 2023 a apríli 2024 vykonal lustráciu v bankových účtoch sťažovateľky a uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom č. k. BR-3C/10/2019-766 z 29. apríla 2024 jej oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľka obratom podala sťažnosť, o ktorej súd konajúci sudcom rozhodol uznesením č. k. BR-3C/10/2019-780 z 8. augusta 2024 tak, že ju zamietol.

7. Predmetné uznesenia o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku za dovolanie z 29. apríla 2024 a o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky z 8. augusta 2024 boli podrobené ústavnému prieskumu na základe jej ústavnej sťažnosti, ktorú ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 531/2024-21 z 22. októbra 2024 odmietol v časti pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a v časti pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

8. Medzitým okresný súd konajúci sudcom rozhodol aj o sťažnosti sťažovateľky zo 6. novembra 2023 proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o trovách odvolacieho konania, a to uznesením č. k. BR-3C/10/2019-811 zo 14. októbra 2024 tak, že ju zamietol.

9. Následne ďalším uznesením č. k. BR-3C/10/2019-817 zo 16. októbra 2024 vydaným vyšším súdnym úradníkom bolo rozhodnuté o zastavení dovolacieho konania z dôvodu, že sťažovateľka nezaplatila súdny poplatok za podané dovolanie v lehote stanovenej vo výzve súdu. Aj proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej rozhodol súd konajúci sudcom uznesením č. k. BR-3C/10/2019-844 z 19. decembra 2024 tak, že ju zamietol.

10. Sťažovateľka sa už (predošlou) ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. marca 2024 domáhala porušenia totožných práv v napadnutom konaní, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením

č. k. II. ÚS 249/2024-26 zo 14. mája 2024, právoplatným 27. mája 2024, tak, že ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Sťažovateľka opakovane rozsiahlo argumentuje, že okresný súd v napadnutom konaní koná zjavne nesústredene a neefektívne, keďže v danej veci právoplatne nerozhodol o výške náhrady trov odvolacieho konania, pričom celková dĺžka súdneho konania je ku dňu podania ústavnej sťažnosti viac ako 5 rokov a 8 mesiacov. Namieta aj nečinnosť okresného súdu, keďže ku dňu doručenia doplnenia ústavnej sťažnosti zo 7. januára 2025 trvá už viac ako rok, čo predmetný spis nebol predložený dovolaciemu súdu.

12. Sťažovateľka, poukazujúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), namieta, že kým nie je rozhodnuté o všetkých zložkách návrhu vrátane náhrady trov konania, prípad nie je uzavretý. Zdôrazňuje, že o jej sťažnosti zo 6. novembra 2023 proti uzneseniu o výške trov odvolacieho konania súd rozhodol až 14. októbra 2024, čo je celkom zjavne neprimerané vzhľadom na 60-dňovú lehotu stanovenú § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ktorá sa analogicky vzťahuje aj na rozhodnutie o sťažnosti.

13. Sťažovateľka uvádza, že svojím správaním neovplyvnila negatívne dĺžku napadnutého konania a zdôrazňuje, aký význam má pre ňu jeho predmet a jeho rýchle ukončenie s ohľadom na jej vek a zdravotné problémy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BR-3C/10/2019 pôvodne vedenom Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 3C/10/2019, ktoré je v merite veci právoplatne skončené, ale podľa tvrdenia sťažovateľky nebolo skončené ako celok, keďže súd nerozhodol „v *podružnej agende*“, t. j. čo sa týka výšky trov konania.

15. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka ju doručila ústavnému súdu len necelé dva mesiace po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu o jej predchádzajúcej ústavnej sťažnosti, ktoré sa týkalo tej istej veci (pozri bod 10).

16. Táto skutočnosť podľa názoru ústavného súdu v zásade už sama osebe vylučuje, aby ústavný súd po takom krátkom čase opätovne posudzoval namietané porušenie označeného základného práva podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré je medzičasom právoplatne skončené ako celok, čo sťažovateľka napriek tomu, že ústavnému súdu doručila celkovo tri doplnenia ústavnej sťažnosti, ani raz neuviedla.

17. Z dôvodu materiálnej ochrany označených práv však ústavný súd pristúpil k preskúmaniu argumentov sťažovateľky a konštatuje, že jej sťažnosť je aj v tomto prípade zjavne neopodstatnená.

18. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (napr. I. ÚS 358/2019, I. ÚS 85/2021).

19. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. II. ÚS 93/03, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

20. Ako už ústavný súd konštatoval v uznesení č. k. II. ÚS 249/2024-26 zo 14. mája 2024, okresný súd postupoval v konaní až do vydania rozsudku vo veci samej plynulo a efektívne. V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ide o konanie, ktoré vzhľadom na skutkovú náročnosť a potrebu vykonať obširné dokazovanie, ako aj vzhľadom na dvojínštancnosť rozhodovania, celkovo trvalo ústavne akceptovateľnú dobu (od mája 2019 do septembra 2023, teda 4 roky a 4 mesiace).

21. Pokiaľ ide o fázu konania po podaní dovolania a pri rozhodovaní o výške trov odvolacieho konania, ústavný súd konštatoval, že došlo k ojedinelej nečinnosti, keď okresný súd neprimerane dlho rozhodoval o oslobodení sťažovateľky od súdnych poplatkov (návrh podala v októbri 2023 a právoplatne o ňom bolo rozhodnuté v auguste 2024, pozn.), čo malo vplyv na ďalší procesný postup súvisiaci s rozhodovaním o jej (inej) sťažnosti zo 6. novembra 2023 a (ne)predložením dovolania dovolaciemu súdu. Ako však vyplýva zo samotného uznesenia okresného súdu z 8. augusta 2024, sťažovateľka v tlačive, ktorým dokladovala svoje pomery pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, neuviedla pravdivé údaje o svojich majetkových pomeroch a čestne prehlásila, že všetky skutočnosti, ktoré uviedla, sú pravdivé. Keďže súd musel lustrovaním v bankových účtoch sťažovateľky opakovane overovať jej majetkové a sociálne pomery, pričom zistil pre vec rozhodné skutočnosti, možno uzavrieť, že aj ona samotná svojím správaním prispela k predĺženiu rozhodovania súdu.

22. V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania aktuálne podanej ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že od doručenia predmetného uznesenia o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku za dovolanie (30. augusta 2024, pozn.) uplynulo 45 dní, keď okresný súd rozhodol aj o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o trovách odvolacieho konania (uznesením zo 14. októbra 2024). Celkovo tak rozhodovanie o výške trov odvolacieho konania trvalo od septembra 2023 do októbra 2024, pričom ale bolo ponechané stranou počas 10 mesiacov, keď súd rozhodoval o návrhu sťažovateľky

na oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie. V tejto súvislosti preto nemožno konštatovať, že doba rozhodovania o výške trov odvolacieho konania (*de facto* v trvaní troch mesiacov vrátane sťažnostného konania) by bola ústavne neakceptovateľná.

23. Ako je zo zistení ústavného súdu zrejmé, do dňa predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom bolo už definitívne rozhodnuté (uznesením z 19. decembra 2024) aj o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku zo strany sťažovateľky, čo len zvyrazňuje, že sťažovateľka nekonala v snahe svoje právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, resp. právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ochrániť, ale jej postup nasvedčuje využitiu celkovej dĺžky napadnutého konania okresného súdu v záujme dosiahnuť priznanie čo najvyššej materiálnej kompenzácie. Materiálna kompenzácia porušeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je len sekundárnym, nie primárnym dôsledkom jeho porušenia a jej priznanie je viazané navyše na vyslovenie jeho porušenia za súčasného skutkového zistenia o pretrvávajúcom stave právnej neistoty v dôsledku neskončeného sporu (IV. ÚS 617/2021).

24. Nad rámec uvedeného ústavný súd dáva do pozornosti aj to, že v súlade s platnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sťažovateľovi síce nemôže byť vytýkané uplatnenie procesných prostriedkov (riadne a mimoriadne opravné prostriedky, námietka zaujatosti, zmena právneho zástupcu, návrhy na dokazovanie a pod.), ktoré mu na ochranu jeho práv poskytuje vnútroštátny právny poriadok, avšak na druhej strane podľa ESĽP nemožno pričítať štátu zodpovednosť za prietahy, ktoré v konaní vznikli v dôsledku nutnosti vysporiadať sa s takýmito návrhmi (k tomu pozri rozsudok ESĽP č. 52859/99 z 25. 5. 2004 Dostál proti Českej republike, bod 220).

25. Ústavná sťažnosť tak bola so zreteľom na zmysel a účel namietaných práv ústavným súdom vyhodnotená tak, že s ohľadom na všetky okolnosti nedošlo postupom okresného súdu k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky už pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu